

Predsjedanje EU 2019.-2020. Prilike i izazovi za novi trio

Duje Prkut, Politicode

Marina Škrabalo, Zaklada SOLIDARNA,
*predstavnici civilnog društva u Europskom
gospodarskom socijalnom odboru*

Kuća Europe, Zagreb, 9. listopada 2018.

Sufinancira Europska
unija u okviru programa
Europa za građane

Zašto je (uopće) važno predsjedanje Europskom unijom?

Vijeće EU – težište političkog odlučivanja

Trio – kontinuitet političkih prioriteta kroz godinu i pol (Rumunjska, Finska, Hrvatska)

Glavne zadaće

- moderiranje političkog usuglašavanja interesa država članica i trijaloga s EP i EK
- držanje fokusa i tempa političkog odlučivanja

Matura za nove članice

- dokaz diplomatske i administrativne kompetentnosti
- dubinsko sudjelovanje u političkom procesu “iznutra”
- stjecanje političke zrelosti kroz fokus na zajednički interes država članica & EU
- snalaženje u kriznim i osjetljivim političkim situacijama

Prilike za predsjedavajuću članicu:

- promocija vlastitog nasljeđa, iskustva, političkih prioriteta i inovacija
- izgradnja savezništava i suradničkih odnosa
- približavanje EU vlastitim građanima

Predsjedanje EU 2019.-2020. - što je na obzoru?

- **Nastavak kriznog modaliteta političkog odlučivanja?**
- **Aktualne teme EU:** ilegalne migracije, Brexit, kibernetička sigurnost i dezinformacije, resursi osnaživanja mladih, rastuće nejednakosti, borba protiv terorizma, novi Višegodišnji financijski okvir i budžetska očekivanja, eurozona i Europski monetarni fond, pitanje odaziva na europske izbore i kvaliteta predstavništva, poljsko i mađarsko djelovanje protiv načela vladavine prava, politički uspon radikalnih desnih stranaka i populističkih pokreta, rasulo u zemljama Bliskog istoka, energetska politika, osjetljivi odnosi sa Rusijom, SAD i Turskom
- **Prioriteti sadašnjeg trija Estonije, Bugarske i Austrije:**
(1) radna mjesta, rast i konkurentnost, (2) osnaživanje i zaštita građana EU, (3) politika klime okrenuta budućnosti, sloboda, (4) sigurnost i pravda te (5) povećanje globalnog utjecaja EU
- **Prioriteti austrijskog predsjedanja “Europa koja štiti”** – (1) sigurnost i ilegalne migracije, (2) prosperitet i konkurentnost putem digitalizacije te (3) stabilnost u europskom susjedstvu s fokusom na zapadni Balkan

Vruće teme pred novim triom

Aktualne vruće teme

EU budžet 2021-27

- **Politički izazov:** kada i kakav će se budžet uopće donijeti?
- **Zakonodavni izazov:** donošenje niza propisa– *Uredba o zaštiti vladavine prava* i suspenzija EU fondova, uspostava novih programa - ESF Plus, Fond za zaštitu pravde i vrijednosti
- **Prilike:** novi ciklus socijalnog investiranja, horizontalna integracija upravljanja klimatskim promjenama i održivosti, zaštita europskih vrijednosti

Post Brexit

- Tranzicijski period ožujak 2019 – prosinac 2020.
- Zaštita prava državljana EU
- Novi granični režim UK/Irska
- Ogromno radno opterećenje za Vijeće EU
- Pouke za “pridruženo članstvo” EU?

Europski izbori 2019

- **Očekivani porast desnih populista i euroskeptika u EP**
- Rizik širenja govora mržnje prema izbjeglicama, migrantima i manjinama
- Utjecaj stranog novca i interesnih grupa – ima li EU dostatne osigurače?
- Uspostava suradnje između EU institucija u novom mandatu – do kraja 2019.?
- **Što će EU naučiti iz ovih europskih izbora?**

Zaštita europskih vrijednosti

- **EU budžet i zaštita vladavine prava** – disciplinski mehanizam (uredba), Fond za pravdu, prava i vrijednost
 - **Pakt EU za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava** kao novi institucionalni mehanizam monitoringa u EU (i državama kandidatkinja/susjedstva)
 - **Novi paket mjera za sprječavanje lažnih vijesti i internetsko dezinformiranje**
 - **Primjena Članka 7** - u aktualnim postupcima protiv Poljske i Mađarske i nadalje (?)
 - **Zaštita europskih vrijednosti kao jedan od prioriteta novog trija, na tragu rumunjskog prijedloga** - European Values Summit (?)
 - **Zaštita europskih vrijednosti u Strateškoj agendi Europskog vijeća 2019-24?**
- *Vrijeme je za integralni pristup zaštiti europskih vrijednostima, u skladu sa Člankom 2:*
 - **Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca.**

Europsko demokratsko upravljanje

Prioritet: Obnova političke volje za borbu protiv korupcije na razini EU i država članica i to u kontekstu zaštite europskih vrijednosti

- EU treba izaći u antikorupcijske hibernacije!
 - IAA, Europski javni tužitelj, Ombudsman EU
 - ~~EU izvještaj o korupciji, koherentna strateški usmjerena politika, GRECO~~
 - pogoršanje stanja korupcije u državama-članicama
- Zaštita samostalnih i neovisnih medija
- E-sudjelovanje & digitalno demokratsko opismenjavanje
- Očuvanje vibrantnog i aktivnog civilnog društva

Vruća tema: što EU danas radi za sutra?

Digitalna Europa

- Digitalno jedinstveno tržište
- e-copyright, e-privacy, e-commerce
- regulacija društvenih mreža
- europska digitalna granica
- pravo na internet kao (ljudsko) pravo
- umjetna inteligencija

Održiva Europa

- Raskorak između deklariranih europskih ciljeva i stvarnih politika
- Europa je ovisna o uvozu energije (posebice ruskog plina)
- Širenje ruskog utjecaja u Europi
- Ubrzane klimatske promjene
- 25% EU budžeta za upravljanje klimatskim promjenama

Vruća strateška tema

Proširenje EU na zapadni Balkan

Prilike

- **Proširenje kao horizontalni prioritet EU do 2025.**
- Ubrzana modernizacija&demokratizacija zapadnog Balkana
- Strateška agenda 2019-24 (Sibiu)
- Kontinuirani fokus aktualnog i novog trija
- Provedba Agende prioriteta sa Samita u Sofiji
- Politička podrška Vijeća procesu Berlin Plus
- Zagrebački samit 2020.
- Pristupna perspektiva za Albaniju i Makedoniju u 2019. godini - otvaranje pregovora?
- Fokus na temeljna pitanja **socio-ekonomskog razvoja**, prometne , komunikacijske i obrazovne **povezanosti** , **zaštite i razvoja demokracije, vladavine prava i temeljnih ljudskih prava** – građani zapadnog Balkana gube povjerenje i strpljenje!

Rizici

- **Vjera u stabilitokraciju** - realpolitičko toleriranje autokratski orijentiranih vlastodržaca, političkog klijentelizma i korupcije
- **Balkan kao tampon zona za zadržavanje migranata**
- Pasivnost EU pred sve snažnijim utjecajem Rusije, Turske i Kine na regiju
- **EU gubi vjerodostojnost** kao promotor vladavine prava
- **Egzodus** mladih i obrazovanih ljudi s Balkana

**Koje prioritete novog EU predsjedanja
trebamo, želimo i očekujemo?**

Oko kojih se prioriteta želimo povezati i angažirati?

Ispunite anketu & uključite se u javno savjetovanje Gongga i
Crosola o prioritetima predsjedanja EU

<https://www.solidarna.hr/savjetodavna/>

Hvala na pažnji

